

Memo

Aan

Kopie aan

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

Van
Jacco Beemster

Doorkiesnummer
+31725827329

E-mail
J.Beemster@hhnk.nl

Onderwerp
tijdelijk handelingskader voor
hergebruik van PFAS houdende grond
en baggerspecie

Registratienummer
19.2200758

Datum
25 september 2019

Notitie tijdelijke handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie

Op 8 juli 2019 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat het tijdelijke handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie aangekondigd.

Het tijdelijke handelingskader gaat per 1 oktober 2019 in en is van kracht tot het definitieve handelingskader wordt vastgesteld, naar verwachting zal dit in het voorjaar van 2020 zijn.

Het tijdelijke handelingskader heeft tot gevolg dat er per 1 oktober 2019 grote veranderingen zijn voor hergebruik van grond.

De veranderingen voor het hergebruik van baggerspecie zijn veel geringer.

Let wel het handelingskader geldt alleen voor hergebruik/toepassen van grond en baggerspecie, dus wanneer je de grond of baggerspecie op een andere locatie gaat hergebruiken.

Het tijdelijk handelingskader is dus niet van kracht als grond op dezelfde locatie ontgraaft/verwerkt wordt.

Hieronder staat wat het tijdelijke handelingskader inhoudt voor grond en baggerspecie.

Hergebruik/toepassen van grond

De grond die elders wordt toegepast, moet worden onderzocht en geanalyseerd op PFAS. Een uitzondering hierop is grond die zich dieper als 1 meter beneden maaiveld bevindt en tevens ongeroerd is. Deze grond hoeft niet op PFAS bemonsterd te worden.

De hoeveelheid PFAS te samen met de toepassingssituatie bepalen de klasse waarin de grond valt. Zo gelden er andere normen voor het toepassen boven grondwaterniveau als voor het toepassen onder grondwaterniveau (zie tabel 1 en 2 van het tijdelijke handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie).

Valt de te verwerken grond in de klasse Landbouw/Natuur (Achtergrondwaarde of schoon) dan kun je overal naar toe met de grond.

De ontvangende bodem hoeft dus niet onderzocht te worden op PFAS.

De onderste laag grond, dieper dan 0,4 meter, valt heel vaak in de klasse Landbouw/Natuur.

Valt de te verwerken grond in de klasse Wonen of Industrie dan kun je grond toepassen als je kan aantonen dat de ontvangende bodem meer PFAS bevat dan de te verwerken grond.

Datum
25 september 2019

Hiervoor zal je dus ook de ontvangende bodem moeten onderzoeken.
De bovenste laag grond, tot 0,4 meter diep, valt heel vaak in de klasse Wonen of Industrie.

Grond die qua PFAS-gehalte in de klasse Niet Toepasbaar valt, kan niet worden toegepast.
Er is ook geen verwerker die dit op dit moment kan afnemen omdat er nu nog voor deze klasse geen normen zijn.
In ons beheersgebied is het nog niet voorgekomen dat er zoveel PFAS in de grond zit dat het in deze klasse valt.

Aan te voeren grond die als grootschalige bodemtoepassing (GBT) in dijken of wegbermen worden verwerkt, is een ander verhaal.

Voor grootschalige bodemtoepassingen die niet onder een dijk of wegbermen vallen, gelden geen uitzonderingen.

De aan te voeren grond voor grootschalige bodemtoepassingen in dijken of wegbermen mag worden toegepast, zo lang het niet vuiler is dan klasse Industrie.

Hierbij moet de te verwerken grond wel worden onderzocht en de ontvangende bodem niet.

Dit is geregeld in de nota's bodembeheer van de diverse gemeenten/milieudiensten.

In die nota's zijn de dijken (primair en secundair/regionaal) en wegbermen in een aparte kaart aangewezen als ruimtelijk element (net als wegen en spoorlijn) en hebben de functieklasse Industrie gekregen.

De randvoorwaarde voor dijken is wel dat de zode/teelaardelaag even opzij wordt gezet en na de aanvulling met de grond er weer op wordt teruggeplaatst.

Daarmee wordt direct contact tussen grazend vee en de grond/bagger vermeden.

De randvoorwaarde van het op zij zetten van de zode/teelaardelaag, geldt niet voor wegbermen.

Hergebruik/toepassen van baggerspecie

Voor baggerspecie die op de kant wordt verwerkt (dit heet 'verspreiden' onder het Besluit bodemkwaliteit) geldt momenteel vrijstelling voor het onderzoek op PFAS.

Hetzelfde geldt voor het bergen van baggerspecie in zogenaamde 'weilanddepots', dit valt namelijk juridisch gezien onder 'verspreiden'.

Baggerspecie die naar onze eigen depots gaat, hoeft niet bemonsterd te worden op PFAS

Baggerspecie die naar externe depots (zoals Nauerna) gaat, moet wel op PFAS bemonsterd worden. Deze externe depots nemen baggerspecie aan met een PFAS gehalte die niet vuiler is dan de klasse Industrie. In ons beheersgebied is het nog niet voorgekomen dat er zoveel PFAS in de bagger zit dat het vuiler is dan klasse Industrie.

In de praktijk zijn er dus veel meer veranderingen voor grond dan bagger.

Bijna alle grond tot 0,4 meter diep zal in de klasse Wonen/Industrie vallen en voor toepassing op een andere locatie zal dus aangetoond moeten worden dat de ontvangende ondergrond een hogere concentratie PFAS bevat dan de toe te passen grond.

Dit vergt extra onderzoek en tijd.

Een onderzoek naar PFAS duurt nu circa zes weken.

Dit kan nog langer gaan duren, omdat het aantal PFAS onderzoeken toeneemt.

Gelukkig hoeft de ontvangende ondergrond niet onderzocht worden bij grootschalige bodemtoepassingen in dijken of wegbermen.

Datum
25 september 2019

Erger nog dan de extra onderzoeken is dat het regelmatig gaat voorkomen dat grond niet zal mogen worden toegepast op de beoogde locatie, omdat de ontvangende bodem niet meer PFAS bevat dan de toe te passen grond.

Wanneer je een project hebt waarbij een deel van de grond achterblijft en een ander deel elders wordt toegepast dan kun je de bovenste laag tot 0,4 meter apart laten bemonsteren van de laag daaronder.

De onderste laag die bijna altijd schoon is, kun je dan overal elders verwerken en de bovenste laag kun je dan laten liggen.

De normen voor PFAS die gehanteerd zijn in het tijdelijk handelingskader zijn zeer streng. Hierdoor hebben diverse projecten vertraging of liggen stil. Er liggen ook diverse brandbrieven bij de Tweede Kamer.

Zeer waarschijnlijk zullen de normen in het definitieve handelingskader flink versoepeld worden, maar zo lang die nog niet vastgesteld is, zullen wij ons aan het tijdelijke handelingskader moeten houden.

Bijlage

[Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie](#)